

Fonaments del món modern

Codi: 100338

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500501 Història	FB	1	2
2502758 Humanitats	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Javier Antón Pelayo

Correu electrònic: Javier.Anton@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Pilar Sánchez López

Javier Antón Pelayo

Montserrat Jiménez Sureda

Ignasi Fernandez Terricabras

Maria Antonia Martí Escayol

Prerequisits

No hi ha prerequisits per a aquesta assignatura.

Objectius

En el marc del pla d'estudis del Grau d'Història, l'assignatura té un marcat caràcter propedèutic: s'hi plantejaran els eixos fonamentals de l'època moderna, que en cursos posteriors seran desplegats en les assignatures "L'època de la Reforma", "L'època del Barroc" i "L'època de la Il·lustració".

Aquest mateix caràcter propedèutic serveix, en el marc del pla d'estudis d'Humanitats, per introduir els elements fonamentals que després permetran contextualitzar les assignatures sobre l'art, la filosofia i la literatura del període, així com per iniciar l'estudiant a la metodologia del treball historiogràfic.

Per això l'assignatura s'orienta a definir els trets temàtics essencials que permeten individualitzar l'Època Moderna respecte de la Medieval i de la Contemporània, deixant per als cursos posteriors una més gran precisió en la seqüenciació cronològica dels fenòmens esdeinguts entre els segles XV i XVIII.

Competències

Història

- Contextualitzar els processos històrics i analitzar-los des d'una perspectiva crítica
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Humanitats

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica
2. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.
3. Analitzar un fet d'actualitat relacionant-lo amb els seus antecedents històrics
4. Aprendre de manera autònoma.
5. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
6. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
7. Exposar els conceptes propis de la història moderna
8. Identificar el context en que s'inscriuen els processos històrics
9. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
10. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
11. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
12. Indicar moviments polítics, artístics, literaris, socials, etc., que han influït en un esdeveniment històric
13. Interpretar la pluralitat i l'heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la humanitat.
14. Interpretar la pluralitat i heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la Humanitat
15. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
16. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
17. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions dels altres participants.
18. Relacionar els elements i factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics
19. Treballar en equip respectant tots els punts de vista.
20. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
21. Identificar les relacions entre la ciència, filosòfica, art, religió i política derivades del context sociocultural

Continguts

1. Conceptes d'Història Moderna i d'Antic Règim
2. La història moderna i la historiografia
3. Fonts per a l'estudi de la història moderna
4. El règim demogràfic antic
5. Els sistemes agraris tradicionals
6. Les manufactures
7. El comerç
8. La societat de l'Antic Règim
9. Cultura i mentalitats en les societats preindustrials: pràctiques i representacions
10. Pensament polític i social a l'Edat Moderna: l'estat modern

* El temari de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere

---

Metodologia

S'alternaran les activitats presencials amb les activitats que fomentin l'aprenentatge autònom de l'estudiant. Les activitats presencials inclouran sessions magistrals i discussions en gran grup o en petit grup, així com tutories individuals o en grups molt reduïts. L'aprenentatge autònom es vehicularà a través de les lectures recomanades i dels exercicis previstos, així com a través de la participació en el Campus Virtual.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes presencials (magistrals o treball en grups)	50	2	2, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 16, 17, 18, 19, 21
Tipus: Supervisades			
Tutories presencials i virtuals, tant individuals com en petits grups	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 15, 16, 17, 19, 20
Tipus: Autònomes			
Realització de lectures i exercicis escrits	75	3	2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 20

Avaluació

L'avaluació serà continuada

- Percentatge de cada part:

10 % : assistència i participació a les classes, tutories, seminaris, sortides i fòrums.

40 % : exercici o exercicis escrits (resum, ressenya, comentari de text, pràctica...).

50 % : prova o proves escrites tipus examen

NOTES MOLT IMPORTANTS

Si l'estudiant no participa o no es presenta a un mínim de 2/3 de les proves i/o elements evaluables serà qualificat amb un "No avaluable" i, en conseqüència, no podrà presentar-se a la recuperació.

Durant el període de la recuperació únicament existeix la possibilitat de realitzar la prova o les proves escrites tipus examen.

Les irregularitats comeses per l'alumnat (plagi o la còpia durant un examen) suposen un zero (0) en aquella prova d'avaluació. Diverses irregularitats en l'assignatura impliquen un zero en la nota final.

La recuperació se celebrarà en les dates oficials establertes per la Facultat, un cop acabat el període lectiu al final del semestre. No es podrà plantejar la recuperació com un mitjà de millorar la qualificació de l'alumnat que ja hagués aprovat l'assignatura en el procés normal d'avaluació continuada. La nota màxima que es podrà obtenir en la reavaluació és de 5,0 (Aprovat).

Qualsevol particularitat o excepció a aquesta normativa haurà de rebre prèviament el vistiplau del professor/a.

La presència de faltes d'ortografia en els treballs pot suposar una reducció de la nota de 0'10 punts per falta fins coma màxim 1 punt.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació a les classes	10 %	0	0	1, 3, 5, 6, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Examen o exàmens	50%	4	0,16	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 18, 21
Exercici o exercicis escrits (resums, comentaris de text, ressenyes, opinions crítiques, pràctiques, etc.)	40%	6	0,24	2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 19, 20

Bibliografia

Bibliografia recomanada:

ESPINO LÓPEZ, Antonio; MARTÍ ESCAYOL, Maria Antònia; eds.: *Manual d'història moderna universal*, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, 2012.

Aquest manual està pensat específicament per a estudiants dels primers cursos de carreres de ciències humanes i permet salvar la distància que hi ha entre els coneixements bàsics d'Història Moderna adquirits durant l'educació secundària i el caràcter altament especialitzat dels manuals citats a l'apartat de "bibliografia bàsica".

Bibliografia bàsica:

BENNASSAR, Bartolomé et alii: *Historia Moderna*, Akal, Madrid, 1980.

FLORISTAN IMIZCOZ, Alfredo et alii: *Historia Moderna Universal*, Ariel, Barcelona, 2005.

MOLAS, Pere et alii: *Manual de Historia Moderna*, Ariel, Barcelona, 1993.

TENENTI, Alberto: *La Edad Moderna, siglos XVI-XVIII*, Crítica, Barcelona, 1997.

- BLACK, Jeremy: *La Europa del siglo XVIII*, Akal, Madrid, 2000.
- GREENGRASS, Mark: *La destrucción de la Cristiandad. Europa, 1517-1648*, Ed. Pasado y Presente, Barcelona, 2015.
- HALE, J.: *La civilización del Renacimiento en Europa, 1450-1620*, Crítica, Barcelona 1996.
- KOENIGSBERGER, H. G.: *El mundo moderno*, Crítica, Barcelona, 1991.
- MARGOLIN, Jean C. et alii: *Los inicios de la Edad Moderna*, Akal, Madrid, 1992.
- MARKS, Robert B: *Los orígenes del mundo moderno. Una nueva visión*, Crítica, Barcelona, 2007.
- MARTÍNEZ RUIZ, Enrique: *Introducción a la Historia Moderna*, Istmo, Madrid, 1991.
- RIBOT, Luis: *Historia del mundo moderno*, Ed. Actas, Madrid, 2006.
- TALLON, Alain: *La Europa del Renacimiento*, Ed. Davinci continental, Barcelona, 2009.
- TREVOR ROPER, H. Dir., *La época de la expansión. Europa y el mundo desde 1559*, Alianza, Madrid, 1988.
- Col·lecció Història Universal Oxford:
- BERGIN, Joseph et alii: *El siglo XVII*, Crítica, Barcelona, 2002.
- BLANNING, T.C.W.: *El siglo XVIII. Europa: 1688-1815*, Crítica, Barcelona, 2002.
- CAMERON, Euan et alii: *El siglo XVI*, Crítica, Barcelona, 2006.
- Col·lecció "Història Universal Planeta", Ed. Planeta, Barcelona, 1992-94:
- vol. 6: TENENTI, Alberto: *El Renaixement*.
- vol. 7: YUN CASALILLA, Bartolomé: *L'esplendor de l'Imperi espanyol*.
- vol. 8: FERNÁNDEZ DE PINEDO, Emiliano: *El segle de l'absolutisme*.
- vol. 9: RUIZ TORRES, Pedro: *L'Època de la Raó*.
- Col·lecció "Historia de Europa", Siglo XXI, Madrid:
- HALE, J.H.: *La Europa del Renacimiento, 1480-1520*, 1973.
- ELTON, G. R.: *La Europa de la Reforma, 1520-1559*, 1974.
- ELLIOTT, J. H.: *Europa dividida, 1559-1598*, 1973.
- PARKER, G.: *Europa en crisis, 1598-1648*, 1981.
- STOYE, J.: *El despliegue de Europa, 1649-1688*, 1974.
- ARDIT LUCAS, Manuel: *Agricultura y crecimiento en la Europa occidental moderna*, Síntesis, Madrid, 1999.
- CIPOLLA, Carlo M.: *Historia económica de Europa*, Ariel, Barcelona, 1979, vol. 2 i 3.
- GOUBERT, Pierre: *El Antiguo Régimen*, 2 vols., Siglo XXI, Madrid, 1979.
- KAMEN, Henry: *La sociedad europea (1500-1700)*, Alianza, Madrid, 1987.

SCHULTZ, H.: *Historia económica de Europa, 1500-1800. Artesanos, mercaderes y banqueros*, Siglo XXI, Madrid, 2001.

BOUZA ÁLVAREZ, Fernando: *Del escribano a la biblioteca. La civilización escrita europea en la Alta Edad Moderna (s. XV-XVIII)*, Síntesis, Madrid, 1999.

BROTTON, Jerry: *Historia del mundo en doce mapas*, Ed. Debate, Barcelona, 2014.

BURKE, Peter: *Formas de historia cultural*, Alianza, Madrid, 2000.

FRANCO RUBIO, Gloria: *Cultura y mentalidad en la Edad Moderna*, Mergablum, Sevilla, 1998.

Atles i cronologies

KINDER, Hermann; HILGEMANN, Werner: *Atlas histórico mundial. De los orígenes a la Revolución Francesa*, Ed. Istmo, Madrid, 22ª ed., 2007 (també són útils les edicions anteriors)

ESPINO LÓPEZ, Antonio: *Atlas histórico del colonialismo*, Ed. Síntesis, Madrid, 2010.

LÓPEZ-DAVALILLO LARREA, Julio: *Atlas histórico de Europa. Desde el Paleolítico hasta el siglo XX*, Ed. Síntesis, Madrid, 2001.